

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE GÜNCEL OLAYLARIN KULLANIMININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA VE HATIRDA TUTMA DÜZEYİNE ETKİSİ*

EFFECTS OF USING CURRENT EVENTS IN SOCIAL STUDIES COURSE
OVER STUDENTS' RETAINING KNOWLEDGE AND SUCCESS

Dilek ARIN

V. Sami Sönmez İlköğretim Okulu, Sosyal Bilgiler Öğretmeni
dilekARIN@hotmail.com.tr

Yrd.Doç.Dr. Handan DEVECİ

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü
hanil@anadolu.edu.tr

Öz

Sosyal Bilgiler öğretiminin iyi ve etkili vatandaş yetiştirme gibi temel amaçlarına ulaşabilmesi öğrencilerin dünü, bugünü ve geleceği anlamalarına yardımcı olmasını sağlayan güncel olayların kullanımını gündeme getirmektedir. Araştırmanın temel amacı, “Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisini” belirlemektir. Araştırmada, verilerin toplanmasında nicel ve nitel veri toplama yöntemleri birlikte kullanılarak karma yöntemle yer verilmiştir. Araştırmada, Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisini” sınamak amacıyla deneme modellerinden “ön test-son test kontrol gruplu model” uygulanmıştır. Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek üzere açık uçlu bir anket uygulanmıştır. Nicel verilerin çözümlenmesinde gruplar arası karşılaştırmalarda t testinden yararlanılmış ve anlamlılık düzeyi .05 olarak benimsenmiştir. Nitel verilerin çözümlenmesinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma ile Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanımının öğrencilerin başarıları ve bilgileri hatırlama düzeylerini artırmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrenciler Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımına ilişkin olumlu görüşler bildirmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal bilgiler, güncel olaylar

Abstract

The usage of current events in social studies courses help students to interpret the past, the present, and the future is necessary in order to achieve its main goals such as raising good and efficient citizens. The main purpose of this research is to determine “the effects of using current events in Social Studies Courses over students’ retaining knowledge and their overall success”. Composite method has been used in this study since both quantitative and qualitative data collection procedures were utilized. In this research, “pre-test and post-test control group model” has been used to examine “the effects of using current events in Social Studies Courses over students’ retaining knowledge and their overall success”. A questionnaire containing open-ended questions was administered to students in order to determine their opinions regarding the use of current events in Social Studies Courses. During the analysis of quantitative data, t test was applied for comparisons across groups, and the significance level determined was .05. On the other hand, descriptive analysis method was administered for the analysis of qualitative data. Findings have revealed that the usage of current events in Social Studies Courses is effective in increasing retaining of knowledge and success of students. Furthermore, students have indicated positive opinions concerning the usage of current events in Social Studies Courses.

Key Words: Social studies, current events

---

*Bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Eğitim sürecinde kazanılan bilgilerin kalıcı olabilmesi ve gerekli durumlarda kullanılabilmesi için bu bilgilerin günlük yaşamdaki olaylarla ilişkilendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle okullarda verilen eğitimin yaşama yönelik olması gerekmektedir. Bir insanın etkili bir vatandaş olabilmesi, geçmişte ve günümüzde yaşanan olaylara ilişkin bilgi sahibi olması ve bu bilgilere dayalı olarak geleceğe yönelik tahminlerde bulunabilmesi için gazete, televizyon, dergi gibi haber kaynaklarında yer verilen güncel olayları izlemesi ve bu olaylara ilişkin yorumlar yapabilmesi gereklidir.

Her gün karşılaşılan güncel olgu ve olaylar okulun, özellikle, öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeyi, yasa ve anayasa karşısında hak ve sorumluluklarını bilen etkili vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan Sosyal Bilgiler öğretiminin amaçlarının gerçekleştirilmesine yardım etmektedir (Demirtaş ve Barth, 1997). Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımı, Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarına ulaşmasında ders kitabından daha çok yarar sağlayarak okul ile toplumu bir araya getirir (Kaltsounis, 1987).

Sosyal Bilgiler dersi, öğrencilerin birçok sözel bilgi, kavram ve ilkeyi öğrendiği bir konu alanı olduğundan, bu bilgiler öğrenciler için anlamlı duruma getirilmezse öğrenciler bilgileri ezberlemeye yönelir. Türkiye’de bu ders genelde öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından yoğun ezber gerektiren bir ders olarak algılanmaktadır (Erden, t.siz). Bu durum, bireyin öğrendiklerini yaşama aktarmada güçlük çekmesine ve okul ile gerçek yaşam arasında kopukluk olmasına neden olmaktadır. Sosyal Bilgiler dersi geçmişle ve günümüzle ilgilenecek çocukların günümüz toplumunun sorunlarından haberdar olmalarını sağladığından Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımı büyük önem taşımaktadır. Kaltsounis’e (1987) göre güncel olayların önemi toplumsal yaşamın değerli olmasından kaynaklanmaktadır.

Güncel olaylar, Sosyal Bilgiler programı kapsamında başlıca üç değişik yaklaşımla ele alınarak öğretilir (Paykoç, 1987; Kaltsounis, 1987):

- *Güncel olayları Sosyal Bilgilere ek olarak öğretme:* Bu yaklaşımda öğretmen, her gün dersin ilk dakikalarında haber haritaları düzenleme, haber defterlerine eklenen haberler ile ilgili tartışma, bülten tahtası kullanma gibi etkinliklerle güncel olayların öğretimine yer verir.
- *Güncel olayları Sosyal Bilgiler programını tamamlayıcı ya da pekiştirici olarak kullanma:* Bu yaklaşımda, yeri ve zamanı geldiğinde derste işlenen konular ile güncel olaylar arasında ilişki kurulur. Konuyla ilgili örnekler güncel olaylardan verilir. Örneğin kıtalar konusu işlenirken öğretmen öğrencilerden kıtalarda yaşanan güncel olayları sınıfta tartışmalarını isteyebilir.
- *Güncel olayları, Sosyal Bilgiler ünitelerinin temeli olarak ele alma:* Bu yaklaşımda ise güncel olaylar dersin konusu olarak ele alınır. Örneğin, çevre sorunları, sağlık, bilimsel yenilikler, deprem, sel baskını gibi önemli toplumsal ve evrensel konular için öğrencilerle birlikte haber kaynaklarından yararlanılarak ayrı bir ünite düzenlenebilir.

Güncel olayların öğretiminde hangi yaklaşım kullanılırsa kullanılsın öğrenme sorumluluğu öğrenciye aittir ve öğrenme öğrenci merkezlidir. Güncel olaylarla işlenen dersler ile öğrenciler düşünen, araştıran, eleştiren, nasıl ve neden öğrendiğini bilen, olaylara farklı bakış açıları getirebilen bireyler olarak yetişmektedir. Bu bağlamda güncel olayların kullanımı sürecinde öğrenciler şu etkinlikleri yerine getirir:

- Öğrenciler izledikleri, öğrendikleri haberleri, deneyim ve yaşantılarını sınıftaki arkadaşlarıyla paylaşır, yeni öğrenmeleri ile önceki bilgileri arasında bağlantı kurmaya çalışır.
- Öğrenciler, grup çalışmalarında kendi paylarına düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye özen gösterir.
- Öğrenciler konuya ilişkin eleştirilerini yansız bir biçimde sınıftaki arkadaşlarıyla paylaşır.
- Öğrenciler kendi uzmanlık alanları olan konularda çeşitli dergi, gazete ve internetten araştırma yaparak çalışmalarını sınıftaki arkadaşlarıyla paylaşır.
- Konulara ilişkin haber haritalarına ve bülten tahtasına haber toplar, gazete, dergi gibi materyalleri sınıfa getirir.
- Konulara ilişkin haber defteri oluşturur.
- Öğrenciler kendi öğrenmelerini değerlendirir ve öğrenme sorumluluğunu üstlenir.

Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanımına ilişkin öğrenme etkinlikleri düzenlerken, başvurulacak yaklaşım ve etkinliklerin doğru seçimi öğretme-öğrenme sürecinde başarılı bir sonuca ulaşmada önemli bir rol oynar.

Güncel olayların kullanımında yararlanılabilecek etkinlikler şöyle sıralanabilir (Paykoç, 1987):

- Güncel olayları günlük tartışmalarla işleme
- Haber bülteni tahtası düzenleme
- Günlük gazetelerden yararlanma
- Televizyonu kullanma
- Yuvarlak masa tartışması düzenleme
- Toplu görüşme düzenleme
- Afiş ve duvar resimleri hazırlama
- Haberleri belli bir dosya ya da defterde saklama
- Haberlere ilişkin karikatür çizme
- Radyo haber programları düzenleme
- Haber olaylarını oyunlaştırma
- Belli olayları televizyon yayınlarından izleme ya da canlı radyo programı dinleme

2004-2005 öğretim yılından itibaren uygulamaya geçen Sosyal Bilgiler Öğretimi Programının önceki programlardan ayrılan en temel özelliği öğrenci merkezli eğitim anlayışını benimsemesidir.

Yeni program öğrencinin çevreyle etkileşimini sağlamaya uygun olduğundan Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların öğretimi daha kolay gerçekleştirilebilir. Ancak Deveci (2007) tarafından yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, Sosyal Bilgiler öğretmenleri güncel olayların öğretiminde öğrencilerin ilgisizliği, ailenin ilgisizliği, ders saati süresinin azlığı, tepki alma korkusu ve sınav sistemi gibi sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların, Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının yanı sıra yapılandırıcılığa dayalı Sosyal Bilgiler programının uygulanmasında da zorluklar oluşturabileceği söylenebilir.

Yerli ve yabancı ilgili alan yazının taranması sonucu eğitimde güncellik ilkesi kapsamında çeşitli çalışmalar yapıldığı; ancak eğitim-öğretim sürecinde güncel olayların kullanılmasına ilişkin çalışmaların son derece az olduğu görülmüştür.

Anderman ve Johnston (1994), “Ergenlik Çağındaki Gençlerin Güncel Olay Bilgileri Üzerindeki Güdüleyici Etmenler” başlıklı bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma, öğrencilerin amaçları, öz yeterlik inançları ve haber araştırma davranışı ile güncel olay bilgileri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma sonucunda lisede başarı puanı ile haber araştırma arasında olumlu ilişki bulunurken; ortaokulda aynı ilişkiye rastlanmamıştır. Tüm örneklem grubunda uzmanlık ve performans amaçları haber araştırma davranışı ve öz yeterlik inancında dolaylı bir etki oluşturmuştur.

Wilson ve diğerleri (1999) tarafından gerçekleştirilen araştırmada “Güncel olay yaratan konular, medyanın geniş biçimde odaklandığı konular Sosyal Bilgiler programının bir parçası mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu soru, anketler ve görüşmelerle Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri alınarak yanıtlanmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamındaki öğretmenlerin yarısından çoğu ankette Clinton ile ilgili günlük haberlere yönelik öğretim yaptıklarını belirtmişlerdir. Güncel olaylarla ilgili öğretim yapmayan öğretmenlerin gösterdikleri gerekçe ise konunun programla ilgili olmamasıdır.

Haas ve Laughlin (2000) “Güncel Olayların Öğretimi: Sosyal Bilgilerdeki Yeri” başlıklı bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi’ne üye öğretmenlerin sınıflarında güncel olaylara yer verme durumları ele alınmıştır. Araştırmada konseye üye 598 öğretmene anket uygulanmıştır. Araştırma ile öğretmenlerin Sosyal Bilgiler dersi öğretimlerinde güncel olaylara yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kabapınar ve Baysal (2004), Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler dersinde gazete haberinin kullanıldığı bir öğretim tasarlanması ve değerlendirilmesi amacıyla nitel araştırma yönteminin ilkeleri çerçevesinde bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma sonucunda, gerçek yaşama yönelik öğretim ortamı hazırlandığında öğrencilerin, sorunların çözülmesinde, farklılıkların tanınmasında etkin bir biçimde rol alabilecekleri, böylelikle öğrencilerin hem yaşamın içinden gelen sorunlarla tanışacakları, hem de bu sorunların nasıl çözümleneceğine ilişkin, ders kitabı yazarı ve öğretmen gibi kişilerin yönlendiriciliğinden uzak, kendi bakış açılarını, kendilerinin oluşturacağı ortaya konulmuştur.

Deveci (2007) tarafından Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin güncel olaylardan yararlanma durumlarını belirlemek üzere gerçekleştirilen araştırmada, Sosyal Bilgiler öğretmenleri ile görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin derste güncel olayların

kullanılmasının yararına inandıkları, güncel olayların öğretiminde en çok gazete ve televizyon gibi kaynakları kullandıkları, derste güncel olaylara konuya göre, yeri ve zamanı geldiğinde yer verdikleri, güncel olayların öğretimi sırasında daha çok soru-yanıt, araştırma ödevi, tartışma ve canlandırma gibi yöntem ve tekniklerini kullandıkları, güncel olayların öğretimi sırasında öğrenciler ve ailelerden kaynaklanan sorunlar yaşadıkları yönünde bulgular elde edilmiştir.

Ünlüer (2008) “Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi” başlıklı araştırmasında karma yönteme yer vermiştir. Araştırmada, deney grubunda Sosyal Bilgiler dersi gazete kullanılarak hazırlanmış ders materyalleri ile işlenerek, deney ve kontrol grubunda deney öncesi ve sonrası testler uygulanmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin gazete kullanılarak gerçekleştirilen Sosyal Bilgiler öğretime ilişkin görüşlerini almak amacıyla görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda gazete kullanılarak öğretim yapılan deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları ve derse ilişkin tutumları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

İlgili alan yazın tarandığında Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımını inceleyen az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu araştırma da, Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretimiyle ilgili kararlar alınırken öğretme ve öğrenme süreçleriyle ilgili çeşitli araştırma bulgularından yararlanılır. Bu nedenle, eğitim kurumlarında etkili bir öğretim gerçekleştirmek için öğretim ile ilgili araştırmaların yapılmasına gereksinim vardır. Güncel olayların kullanımı da öğrencileri toplumsal yaşama hazırlayarak etkili ve sorumlu vatandaşlar yetiştirmeye hizmet eder. Bu bağlamda araştırmanın Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerin anlamlı ve kalıcı öğrenmesine katkı sağlamada, Sosyal Bilgiler öğretimin niteliğinin artırılmasında, öğrenilen bilgilerle günlük yaşam arasındaki engellerin büyük ölçüde kaldırılmasında önemli olduğu söylenebilir. Böylelikle öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilişkin başarılarının artacağı ve öğrendikleri bilgilerin kalıcı olacağı umulmaktadır. Araştırma sonunda elde edilen bulguların Sosyal Bilgiler öğretimi alanındaki uygulamalara ve öğretmenlere ışık tutması beklenmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, “Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisini” belirlemektir.

Belirtilen bu temel amaç bağlamında aşağıdaki denenceler kurularak sınanmış, ayrıca bir soruya yanıt aranmıştır.

1. Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanımının uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin başarıları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.

2. Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanımının uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin hatırd tutma düzeyleri arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.

3. Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanıldığı sınıftaki öğrencilerin güncel olayların kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, denekler, verilerin toplanması, denel işlem ve verilerin çözümlenmesi konularında bilgi verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırmada, Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisini” sınamak amacıyla deneme modellerinden “ön test-son test kontrol gruplu model” uygulanmıştır. Araştırmada öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek üzere ise açık uçlu bir anket uygulanmıştır. Bu nedenle, araştırmada nitel ve nicel veri toplandığından karma yönteme yer verilmiştir.

Denekler

Araştırmaya, 2005-2006 öğretim yılının birinci döneminde Eskişehir 24 Kasım İlköğretim Okuluna devam eden 6-A ve 6-B sınıflarındaki öğrenciler katılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesinde, yansız atama yöntemi benimsenmiş ve bu amaçla 6-A ve 6-B sınıfları arasında kura çekilmiştir. Çekilen kura sonunda, 6-B sınıfı deney grubu, 6-A sınıfı da kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubu olan 6-B sınıfında 27 öğrenci, kontrol grubu olan 6-A sınıfında ise 28 öğrenci bulunmaktadır.

Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencileri denkleştirmek için öğrencilerin başarı testinden aldıkları puanlar ve kişisel bilgi anketi kullanılmıştır. Altı sorudan oluşan kişisel bilgi anketi önce taslak olarak hazırlanmış; hazırlanan taslak uzman grubu içinde tartışılmış, getirilen öneri ve eleştiriler ışığında ankete son biçimi verilmiştir. Ankette öğrencilerin sınıfı, cinsiyeti, ortalama aylık gelirleri yer almaktadır. Ayrıca öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim durumu ile özel dershane ya da özel öğretmenden Sosyal Bilgiler dersi alıp almama durumları sorulmuştur. Ankette öğrencilerin 5. sınıf karne notu da yer almaktadır. Araştırma kapsamındaki deneklerin denkleştirilmesi amacıyla uygulanan kişisel bilgiler anketine göre, ankete verdikleri yanıtlar bakımından öğrenciler birbirleriyle eşleştirilmeye çalışılmıştır. Kişisel özelliği bakımından dengi bulunmayan öğrenciler araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Ankette belirlenen özellikler göz önünde bulundurularak birinde 27, diğerinde 28 öğrencinin bulunduğu her iki sınıftan 23'er öğrenci olmak üzere toplam 46 öğrenci denkleştirilmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan deney ve kontrol gruplarındaki öğrenciler başarı testinden benzer puanlar almışlardır. Alınan puanlar büyükten küçüğe doğru sıralandığında deney grubundaki her puanın kontrol grubunda da dengi bulunmaktadır. Bu nedenle deney ve kontrol gruplarının aritmetik ortalamaları da birbiriyle aynı değeri göstermektedir. Deneklerin başarı testinden aldıkları puanlarla ilgili istatistiksel veriler Tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubunun Başarı Testinden Aldıkları Puana Göre Durumu

Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	SD	t değeri	P
Deney	23	38.087	12.350	44	0.000	1.00
Kontrol	23	38.087	15.249			

Tablo 1 incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerle kontrol grubundaki öğrencilerin ön testlerden elde ettikleri ortalama puanların birbirine eşit olduğu görülmektedir. Sosyal Bilgiler dersindeki başarıları bakımından deney ve kontrol grubunda yer alan öğrenciler, deney öncesi durumları arasında istatistiksel bakımdan birbirine benzer özellik göstermektedir.

Deney ve kontrol gruplarının yansızlıklarının ortaya konulmasında ön test sonuçlarının t testi ile karşılaştırılması yanında Pearson korelasyon katsayısı da hesaplanmıştır. Deney grubu ile kontrol grubu ön test puanları arasındaki korelasyonun 0.192 olması ön test puanları arasında çok düşük ve anlamlı bir ilişki olmadığının göstergesidir. Deney ve kontrol gruplarının oluşturulmasında kura yöntemi ile seçkisiz atamanın yapılması deney ve kontrol grupları arasında ilişki bulunmamasının nedeni olarak gösterilebilir.

Verilerin Toplanması

Bu araştırma ile Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının akademik başarıya ve hatırd tutma düzeyine etkisi sınanmak istendiğinden programın amaçları doğrultusunda “Coğrafya ve Dünyamız” ünitesinde öğrencilerin başarılarını ve hatırd tutma düzeylerini ölçmeye yönelik bir başarı testi hazırlanmıştır.

Başarı testinin hazırlanması sürecinde ilk önce bir test planı hazırlanarak ölçme işleminin öğrencileri denkleştirme, öğrencilerin başarı ve hatırd tutma düzeylerini belirleme amacıyla yapılması kararlaştırılmıştır. Bir başka deyişle, başarı testi yoluyla deney ve kontrol gruplarının öğrenme düzeylerinin ve bilgileri hatırd tutma düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Test kapsamında yer alacak soruların hangi konu ve davranışla ilgili olacağına karar vermek için bir belirtke tablosu hazırlanmıştır. Belirtke tablosunun bir boyutunda testin davranış kapsamı, diğer boyutunda ise testin konu kapsamına yer verilmiştir. Buna göre “Coğrafya ve Dünyamız” ünitesi içinde yer alan ‘Coğrafya’ konusunda 2, ‘Dünyamız’ konusunda 12, ‘İnsanlığı Tehdit Eden Bazı Önemli Olaylar’ konusunda 8, ‘20.Yüzyılda Bilim ve Teknolojide Meydana Gelen Bazı Gelişmeler ve

Önemli Olaylar' konusunda ise 3 sorudan oluşan başarı testi hazırlama kuralları dikkate alınarak 25 soruluk dört seçenekli çoktan seçmeli başarı testi hazırlanmıştır.

Testin kapsam geçerliğinin sağlanması için testteki soruların tüm konu içeriğini örneklemesine ve kapsadığı soruların her birinin ölçmek istediği davranışı en iyi derecede ölçmesine özen gösterilmiş ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu amaçla test, konu uzmanlarının ve öğretmenlerin görüşlerine sunulmuş, bu görüşler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak başarı testi örneklem grubuna benzer bir gruba uygulanmıştır. Uygulama sonucunda testi iki yarıya bölme yöntemi ile güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Testi iki yarıya bölme yöntemine göre önce yarı testin güvenilirliği hesaplanmış; testin bütününe güvenilirliğini hesaplamak için ise Spearman-Brown formülü kullanılmıştır (Tekin, 2000). Uygulama sonuçlarının formüllere aktarılması ile "Coğrafya ve Dünyamız Ünitesi Başarı Testi"nin güvenilirlik katsayısı 0.86 olarak hesaplanmıştır. Bulunan değer, testin güvenilirliği için yeterli görülmüştür.

Öğrencilerin güncel olayların kullanımına ilişkin görüşlerini almak amacıyla deney grubu öğrencilerine yönelik açık uçlu bir anket hazırlanarak, öğrencilerin güncel olayların kullanımı kapsamında sınıflarında yapılan etkinlikler konusundaki görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Güncel olayların kullanımına ilişkin materyallerin geliştirilmesi sürecinde önce, Sosyal Bilgiler altıncı sınıf "Coğrafya ve Dünyamız" ünitesinin özel amaçları ve davranışsal amaçları belirlenmiş, daha sonra bu amaçların öğrencilere kazandırılması için işlenecek dersin planları ve ders sırasında kullanılacak olan güncel olayların kullanımına ilişkin materyaller hazırlanmıştır. Güncel olayların kullanımına ilişkin materyallerin hazırlanmasında, materyallerin, programda yer alan amaçları gerçekleştirecek nitelikte ve öğrenci düzeyine uygun olmasına özen gösterilmiştir.

Ders planlarının ve güncel olayları kullanmaya yönelik materyallerin hazırlanması sürecinde, alan uzmanlarının ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri alınmış; bu görüşler doğrultusunda ders planları ve güncel olayların kullanımına yönelik materyaller uygulanmak üzere hazır duruma getirilmiştir. Güncel olaylara yönelik materyallerde önce amaçlarla ilişkili, eğitici değeri olan güncel olaylar üzerinde durulmuştur. Güncel olaylara yönelik olarak öğrencilerin gazete, dergi gibi materyalleri sınıf ortamına getirmeleri sağlanmıştır.

Denel İşlem

Veri toplama araçlarının öğrenciler üzerindeki etkisini, araçların araştırmanın amacına hizmet etme, açık ve anlaşılır olma düzeyini belirlemek amacıyla 24-26 Ekim 2005 tarihlerinde Eskişehir 24 Kasım İlköğretim Okulu'nda pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama kapsamında Eskişehir 24 Kasım İlköğretim Okulu'nda yıllık planda ilgili zaman diliminde yer alan "Yurdumuzda Nüfus ve Yerleşme" konusu hazırlanan güncel olay materyalleri ile işlenmiştir. Pilot uygulama bir başka alan uzmanı tarafından izlenmiş, gözlem formu doldurularak pilot uygulamaya ilişkin veri sağlanmaya çalışılmıştır. Eskişehir 24 Kasım İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirilen pilot uygulama dikkate alınarak araştırma materyallerine son biçimi verilmiştir.

Veri toplama araçlarının hazırlanması ve ilgili makamdan izin alınmasından sonra deney ve kontrol grupları belirlenmiştir. Öğretmen ve öğrencilere araştırmanın niteliği ayrıntılı olarak açıklandıktan sonra deney grubunda Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımı süreci başlatılmıştır. Deney ve kontrol gruplarına, geliştirilen “Coğrafya ve Dünyamız Ünitesi Başarı Testi” ön test olarak uygulanarak, haftada üç ders saati olmak üzere altı hafta süreli bir öğretim uygulamasına geçilmiştir. Öğretim uygulaması 7 Kasım 2005 ile 15 Aralık 2005 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Sosyal Bilgiler dersi, deney grubunda güncel olayların kullanımı ile, kontrol grubunda ise öğrencilerin konuları okumaları, anlatmaları ve öğretmenin düz anlatım yöntemi uygulamaları ile öğretmen merkezli geleneksel öğretimle işlenmiştir. Altı hafta sonunda ünite ile ilgili etkinlikler tamamlandığında her iki gruba “Coğrafya ve Dünyamız Ünitesi Başarı Testi” son test olarak uygulanmıştır. Başarı testinin son test olarak uygulanmasından 20 gün sonra ise, öğrencilerin bilgileri hatırlama düzeylerini ölçmek için başarı testi yeniden uygulanmıştır. Ön test, son test ve hatırlama testleri uygulamaları ile öğrencilerin ön test, son test ve hatırlama testi puanları elde edilmiştir.

Deney grubundaki öğretim, hazırlanan yönerge doğrultusunda birinci araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Buna göre, araştırmacı tarafından dersin başında dersin amaçları ve konusu belirtildikten sonra tamamlayıcı olarak güncel olaylardan yararlanma yaklaşımı ve güncel olaylarla ilgili etkinliklerle derslerin işleneceği açıklanmıştır. Öğrencilerin konu ile ilgili eğitici ve güvenilir kaynaklardan güncel olayları izlemeleri istenerek, öğrencilerin haber konularını yansız bir biçimde günlük tartışmalarla işlemeleri sağlanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan Türkiye ve dünya haber haritası ile haber bülteni tahtasına, öğrencilerin küçük renkli kartonlara hazırlamış olduğu haberleri asmaları istenerek, sürekli bir değişim gerçekleştirilmiştir. Daha sonra, gazetelerden yararlanarak öğrenciler sosyal dünya ile ilgili ilginç problemlerle karşı karşıya getirilmiş, öğrencilerin gözlem yapmaları, soru sormaları, bilgiyi araştırarak, gözlemlerdeki, olaylardaki düşünceleri açıklamaları, görüşlerini tartışarak, kendilerini geliştirip değiştirmeleri için ortam sağlanmıştır. Ayrıca, öğrencilerden ünite kapsamında haber defteri hazırlamaları istenerek, öğretmenin bu etkinlik sonunda konularla ilgili en çok haberi toplayana ödül vereceği açıklanmış, böylece öğrencilerin etkinliğe katılma isteklerini artırmaları sağlanmıştır.

Araştırmacı tarafından öyküler, masallar ve karikatürler gibi değişik biçimlerde oluşturulan ve güncel olaylarla ilişkisi kurulan materyaller her bir öğrenciye verilerek öğrencilerin toplumsal yaşamla iç içe olması sağlanmıştır. Daha sonra, kimi zaman öğretmen tarafından, kimi zaman da öğrenciler tarafından sınıfta beşer kişilik yuvarlak masa tartışması düzenlemek için gruplar oluşturulmuştur. Gruplar halinde çalışan öğrencilerden güncel olaylarla ilgili bilgilerini de kullanmaları istenmiştir. Öğrenciler çalışmalarını hazırlarken ders kitaplarından, ansiklopedilerden, gazetelerden, dergilerden, haber defterlerinden ve öğretmenlerinden yararlanmışlardır. Her grup sırasıyla çalışmasını sınıfla paylaşmış, konularına ilişkin sınıfa sorular yönelmiş ve sınıfın sorularını yanıtlamıştır. Toplu görüşme tekniğinde ise, daha önceden seçilen ikişer öğrenciye güncel olaylarla ilgili bir konuda hazırlanmaları

için bir hafta süre verilerek, öğrencilerden sınıfta onar dakikalık sunu yapmaları istenmiştir. Sunudan sonra sınıftaki öğrencilere sorular yöneltilmiş ve sınıftaki öğrencilerin soruları yanıtlanmıştır. Güncel olayların kullanımı sürecinde öğrencilerin yararlanmaları için sınıfa araştırmacı tarafından çevre ile ilgili afiş ve duvar resimleri asılmış; işlenen konu ile ilgili tanıtıcı fotoğraf ve broşürler kullanılmıştır. Haber olaylarından konuya uygun olanlar öğrenciler tarafından oyunlaştırılmıştır.

Deney grubunda gerçekleştirilen güncel olayların kullanımının gerektiği biçimde yönergeye göre yapılıp yapılmadığı bir başka gözlemci tarafından izlenmiş, uygulama kapsamındaki süreçte kimi dersler video kamera ile kaydedilmiştir. Doldurulan gözlem formu raporlarının ve video kamera kaydının değerlendirilmesi sonucunda, uygulamanın belirlenen ilkeler doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenebilir.

Kontrol grubunda ise, öğretmenin Sosyal Bilgiler dersine yönelik düzenlediği öğretme-öğrenme süreçlerini izlemek üzere öğretmenin ders planları incelenmiş ve öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Bu verilere dayalı olarak kontrol grubunda öğrencilerin Sosyal Bilgiler ders kitabındaki ilgili konuları okumaları, anlatmaları ve öğretmenin düz anlatım yöntemi ile programdaki konuları işlemesine yönelik öğretmen merkezli geleneksel bir öğretim gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Kontrol grubunda geleneksel öğretim kapsamında programda yer alan konular öğretmen tarafından öğrencilere aktarılmış, bu grupta güncel olaylardan yararlanmaya yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test puanları elde edildikten sonra, grupların ortalama puanları ile puan dağılımlarının standart sapmaları hesaplanmıştır. Gruplar arası karşılaştırmalarda t testinden yararlanılmış ve anlamlılık düzeyi olarak 0.05 güven düzeyi benimsenmiştir. Deney ve kontrol gruplarının yansızlıklarının ortaya konulmasında ön test verilerine ilişkin Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Bu araştırmayla ilgili istatistiksel çözümlemelerde SPSS paket programından yararlanılmıştır.

Öğrencilerin güncel olayların kullanımına ilişkin görüşlerini almak için uygulanan açık uçlu soru nitel veri olduğundan nitel veri çözümleme yöntemlerinden betimsel analiz kullanılarak, bulgular nicel olarak sunulmuştur. Verilerin çözümlemesinde şu çalışmalar yapılmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin soruya verdikleri yanıtların dökümü yapılmıştır. Yanıtların dökümü incelendikten sonra, soru maddesinin altında soru ile ilgili yanıt seçeneklerinin yazılı olduğu “Kodlama Anahtarı” oluşturulmuştur. Kodlama anahtarında araştırmanın sorusuna ve bu sorunun yanıtlarını içerecek biçimde oluşturulan seçeneklere yer verilmiştir. Kodlama anahtarına son biçiminin verilmesinden sonra verilerin işlenmesi aşamasına geçilmiştir. Bu aşamada veriler tanımlanmış ve tablolarla desteklenmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini gerçekleştirmek amacıyla, öğrencilerin açık uçlu soruya verdikleri yanıtlar araştırmacılar ve alandan bir uzman ile incelenerek görüş birliği sağlanmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın temel amacı doğrultusunda araştırma kapsamındaki öğrencilerden toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir.

Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olayların Kullanımın Akademik Başarıya Etkisi

“Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanımının uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin başarıları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.” denencesini sınamak amacıyla, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilere ön test niteliğinde başarı testi uygulanmıştır. Deneklerin bu testten aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmış, ortalamalar arasındaki fark t testi ile sınanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön test niteliğindeki başarı testlerinden aldıkları puanlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Deney ve Kontrol Gruplarının Başarı Testinden Aldıkları
Ön Test Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	SD	t değeri	P
Deney	23	38.087	12.350	44	0.000	1.00
Kontrol	23	38.087	15.249			

Tablo 2’de görüldüğü gibi, deney grubundaki öğrencilerle kontrol grubundaki öğrencilerin ön testlerden elde ettikleri ortalama puanlar birbirine eşittir. Deney ve kontrol grubundaki öğrenciler, Sosyal Bilgiler dersindeki başarıları bakımından deney öncesi durumları arasında istatistiksel bakımdan birbirine benzer özellik göstermektedir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerinin birbirine yakın değerler; hatta aritmetik ortalama değerlerinin aynı iki değeri alması deney ve kontrol grubu ön test puanları arasında denk iki grup oluşturulmasını sağlamaktadır. Bu durumda deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin, “Coğrafya ve Dünyamız” ünitesine ilişkin ön test puanları arasında anlamlı bir farkın olmadığı söylenebilir.

Daha sonra, deneyin etkililiğini sınamak amacıyla her iki gruptaki deneklerin son test puan ortalamaları arasında anlamlı bir farkın bulunup bulunmadığına bakılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının başarı testinden aldıkları son test puanlarıyla ilgili bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Gruplarının Başarı Testinden Aldıkları
Son Test Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	SD	t değeri	P
Deney	23	64.347	14.060	44	4.426	.000
Kontrol	23	46.956	12.546			

Tablo 3'te deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına bakıldığında, deney grubunun puan ortalamasının (64.347), kontrol grubunun ortalamasından (46.956) 17.391 puan yüksek olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol gruplarının son test puan ortalamaları arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testinde; .05 anlamlılık düzeyinde, istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < .05$). Bu sonuç, deney grubunun son test başarı düzeyinin kontrol grubuna göre yüksek olduğunu göstermektedir. Başka bir deyişle, bu araştırma, Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerin başarılarını artırmada güncel olayların kullanımının geleneksel öğretimden daha etkili olduğunu göstermektedir. Bu bulgu araştırmanın birinci denencesini doğrulamaktadır.

Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olayların Kullanımın Bilgileri Hatırlama Düzeyine Etkisi

Araştırmada ikinci olarak "Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanımının uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin hatırlama düzeyleri arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır." denencesi sınanmak istenmiştir. Bu amaçla, son test uygulamalarından 20 gün sonra başarı testi tekrar uygulanmış; öğrencilerin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmış; ortalamalar arasındaki fark t testi ile sınanmıştır.

Deney ve kontrol grubunun bilgileri hatırlama düzeylerine ilişkin uygulanan başarı testinden aldıkları puanlarla ilgili bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Gruplarının Bilgileri Hatırlama Düzeylerine İlişkin Uygulanan Başarı Testinden Aldıkları Puanlarla İlgili Bulgular

Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	SD	t değeri	P
Deney	23	71.478	11.007	44	6.551	.000
Kontrol	23	46.782	14.343			

Tablo 4'te deney ve kontrol gruplarının hatırlama testi puanlarına bakıldığında, deney grubunun puan ortalamasının (71.478), kontrol grubunun ortalamasından (46.782) 24.696 puan yüksek olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol gruplarının hatırlama testi puan ortalamaları arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testinde; .05 anlamlılık düzeyinde, istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < .05$). Bu sonuç, deney grubunun hatırlama testi başarı düzeyinin kontrol grubuna göre yüksek olduğunu göstermektedir. Bir başka deyişle, bu araştırma, Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerin bilgileri hatırlama düzeyleri bakımından güncel olayların kullanımının, geleneksel öğretimden daha etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Böylelikle araştırmanın ikincisi denencesi de doğrulanmış olmaktadır.

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olayların Kullanımına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın üçüncü amacında, “Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının uygulandığı sınıfta, öğrencilerin güncel olayların kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu amaçla araştırmada denek olarak seçilen öğrencilere açık uçlu anket uygulanmıştır. Alınan görüşler sonucu elde edilen bulgular Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Güncel Olayların Kullanımına İlişkin Görüşleri

Öğrenci Görüşleri	f
Çok hoşuma gitti.	17
Önceden hiç eğitici haber izlemezdim.	17
Dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeleri öğrendim.	16
Haber haritaları ile ülke ve şehirlerin yerlerini öğrendim.	15
Karikatürle ders işlemek hoşuma gitti.	14
Güncel olaylarla konuyu daha iyi anladım.	13
Toplu görüşme sayesinde çok şey öğrendim.	11
Daha önce hiç gazete almazdım.	10
Dersi güncel olaylarla işlemek zevkli oldu.	8
Yuvarlak masa sayesinde çok şey öğrendim.	7
Gazete kupürlerini okuyarak okumamı geliştirdim.	8
Sosyal Bilgiler dersini önceden sevmezdim.	3
Haber defteri hazırlamak başarıımı artırdı.	2

Öğrencilerin güncel olayların kullanımıyla ilgili görüşlerini almak amacıyla öğrencilere “Sosyal Bilgiler dersini güncel olaylara dayalı işleme konusunda ne düşündüğünüzü, yaptığımız etkinlikleri göz önünde bulundurarak açıklayınız.” sorusu yöneltilmiştir. Tablo 5’te görüldüğü gibi, öğrenciler bu soruya en çok, çok hoşuma gitti, önceden hiç eğitici haber izlemezdim, dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeleri öğrendim gibi yanıtlar vermişlerdir. Bunların yanında öğrenciler haber haritaları ile ülke ve şehirlerin yerlerini öğrendim, karikatürle ders işlemek hoşuma gitti, güncel olaylarla konuyu daha iyi anladım, toplu görüşme sayesinde çok şey öğrendim, daha önce hiç gazete almazdım, dersi güncel olaylarla işlemek zevkli oldu, yuvarlak masa sayesinde çok şey öğrendim, gazete kupürlerini okuyarak okumamı geliştirdim, Sosyal Bilgiler dersini önceden sevmezdim, haber defteri hazırlamak başarıımı artırdı gibi yanıtlar vermişlerdir. Görüldüğü gibi öğrenciler güncel olaylara dayalı olarak işlenen Sosyal Bilgiler dersine olumlu bir yaklaşım göstermektedir.

Nitekim bir öğrenci “*Bu dersi güncel olaylarla işlememiz bize birçok yönüyle faydalı oldu, birçok şehrin yerini öğrendik, güncel olaylara karşı ilgimiz daha fazla oldu, bu bilgilerden hayatımda*

yararlanıyorum.” yanıtı ile olumlu bir bakış açısı sergilemektedir. Bir diğer öğrenci ise *“Her gün haber izleyerek yurdumuzdaki güncel olayları öğrendik, ben Sosyal Bilgiler dersini hiç sevmez, hiç çalışmazdım. Her gün haber izleyip söyleyince Sosyal Bilgiler dersinden zevk almaya başladım.”* yanıtı ile bu konudaki düşüncelerini ortaya koymaktadır.

“Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisi” başlıklı bu araştırmanın sonuçlarına göre güncel olayların kullanımının öğrenci başarısı ve bilgileri hatırd tutma düzeyi bakımından anlamlı bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Ayrıca, öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımı konusundaki düşünceleri de olumludur.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, Sosyal Bilgiler dersinde, güncel olayların kullanıldığı deney grubu ile, geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları ve bilgileri hatırlama düzeyleri arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir başka deyişle, güncel olayların kullanımı, öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarılarını ve bilgileri hatırlama düzeylerini artırmaktadır. Ünlüer (2008)’de araştırmasında bu araştırma bulgusu ile benzer biçimde Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların öğretiminde yararlanan gazetelerin öğrencilerin akademik başarılarını ve tutumlarını artırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Büyükkaragöz ve Çivi (1997)’nin belirttiği gibi, çocuklar ve gençler güncel konulara daha fazla ilgi duymakta ve bunlardan daha çok etkilenmektedir. Öğrenciler yaşadıkları, gözdedikleri, radyo ve televizyondan dinledikleri, gazete ve dergilerden okudukları olaylara karşı daha çok ilgi ve merak duymaktadırlar. İlgi ve merakın başarıyı artıran bir etmen olduğu göz önünde bulundurulduğunda güncel olayların akademik başarıyı ve bilgileri hatırd tutma düzeyini artırması beklenen bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Akınoğlu (2002)’nin belirttiği gibi, günlük olayların kullanımı çocuğun yaşamla bağıını güçlendirir. Eleştirel düşünme gücünü geliştirerek güncel olayları izleme isteği ve alışkanlığı kazanması bakımından oldukça önemlidir. Bununla birlikte güncel olaylar, öğrenmeyi anlamlı; dolayısıyla daha kolay bir hale getirir, çocuğu topluma yakınlaştırır, insan ilişkilerinin gelişimini sağlar (Kaltsounis, 1987).

Deveci (2007) yaptığı araştırmada Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin güncel olayların Sosyal Bilgiler dersi ile ilgili olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşmıştır. Haas ve Laughlin (2000)’de öğretmenlerin Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların önemine inandıkları bulgusunu elde etmiştir. Araştırmalardan elde edilen, öğretmenlerin güncel olayların Sosyal Bilgiler dersinde kullanımının önemine inandıkları, güncel olayların Sosyal Bilgiler dersi ile ilgili olduğu düşüncesinde oldukları bulguları ve bu araştırmadan elde edilen Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının akademik başarıyı ve bilgileri hatırlama düzeyini artırdığı ve öğrencilerin bu konuda olumlu görüşlere

sahip olduğu bulguları birlikte ele alındığında Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanılması gerektiği sonucuna ulaşılabilir.

Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu'nun 24.01.2008 tarihli kararı ile ilköğretim kurumları Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler dersi öğretim programlarına 'Öğrenme-Öğretme Süreçlerinde Gazete Kupürlerinden Yararlanma' ile ilgili ilaveler yapılmış ve bunların 2008-2009 öğretim yılından itibaren uygulanması kararlaştırılmıştır (MEB, 2008). Güncel olayların öğretme-öğrenme süreçlerinde kullanım tekniklerinden biri olan gazetelerden yararlanmaya ilişkin öğretim programlarında düzenlemeler yapılması, öğretimde güncel olayların kullanımına ilişkin önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Güncel olayların Sosyal Bilgiler dersinde akademik başarıyı ve bilgileri hatırlama düzeylerini artırmasının yanı sıra, Kaltsounis (1987) ve Erden (t.siz)'in belirttiği gibi başka yararları da bulunmaktadır. Güncel olayların öğretimi öğrencilerin okul dışı yaşantılar sayesinde okuldaki çalışmalarından anlamlı sonuçlar çıkarmasına neden olur. Toplumsal yaşamdaki somut durumlar, yeni kavramların öğrenilmesini kolaylaştırır, ders kitabı materyallerini güncelleştirir, öğrencilerin vatandaşlık bilgi ve becerilerini geliştirir, gerçekte düşünce arasındaki farklı anlamalarına yardımcı olur, bir vatandaş olarak yaşadığı dünya hakkında bilgi sahibi olmasını sağlar, okula karşı ilgi ve tutumları olumlu yönde geliştirir. Güncel olayların kullanımının sağladığı bütün bu yararlar öğrencinin başarısının artmasına da olumlu katkılar getirmektedir.

Bu araştırmada öğrencilerin güncel olayların kullanımına ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler, Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayların kullanılmasını zevkli bir öğrenme yolu olarak görmektedirler. Öğrenciler, güncel olayların kullanılması ile eğitici haber izlediklerini, dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri öğrendiklerini, haber haritaları ile ülke ve şehirlerin yerlerini öğrendiklerini, güncel olaylarla konuyu daha iyi anladıklarını, Sosyal Bilgiler dersini sevmeye başladıklarını belirtmişlerdir.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, güncel olayların kullanımının, öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilişkin akademik başarılarını ve bilgileri hatırlama düzeyini artırmada etkili olduğu; öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve zevkli hale getirdiği söylenebilir.

Araştırmanın bulgularına dayalı olarak getirilen öneriler şunlardır:

İlköğretim Sosyal Bilgiler dersinde; öğrencilerin başarılarını ve bilgileri hatırlama düzeylerini artırmada ve öğrenmenin zevkli bir hale gelmesinde güncel olayların kullanımı sağlanabilir. Öğretmenlerin Sosyal Bilgiler dersinde güncel olayları kullanabilmeleri için, öğretmenlere güncel olayların kullanımı konusunda hizmet içi eğitim verilebilir. Öğretmenlerle işbirliği içinde Sosyal Bilgiler derslerine yönelik güncel olayların kullanımına ilişkin materyaller hazırlanarak etkinlik bankası oluşturulabilir. Güncel olayların kullanımına yönelik olarak öğretmen, öğrenci, öğretmen aday ve veliler ile çeşitli araştırmaların gerçekleştirilmesi güncel olayların öğretimine dikkat çekmede son derece önemli görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akınoğlu, O. (2002). Hayat bilgisi öğretimi. C. Öztürk ve D. Dilek, (Ed.), *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi içinde* (2-11). Ankara: PEGEM Yayıncılık.
- Anderman, E. ve Johnston, J. (1994). *Motivational influences on adolescents' current events knowledge*. (Paper presented at the Annual Meeting of the society for research on Adolescence). San Diego, CA February 1994. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 381 420).
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1997). *Genel öğretim metotları* (Yedinci baskı). İstanbul: Öz Eğitim Yayınları.
- Demirtaş, A. ve Barth, J. L. (1997). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretimi: Öğrenci kılavuzu*. Ankara: YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi.
- Deveci, H. (2007). Sosyal bilgiler dersinde güncel olayların öğretimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuram ve uygulamada eğitim bilimleri*, 7(1), 417-451.
- Erden, M. (t.siz). *Sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Alkım Kitapçılık Yayıncılık.
- Haas, M.E. ve Laughlin, M.A. (2000). Teaching current events: Its status in social studies today. (Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association). New Orleans LA, April 24-28, 2000. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 440899).
- Kabapınar, Y. ve Baysal, N. (2004). Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimine yaşamın kendisini taşımak: Gazete haberinin kullanıldığı bir öğretimin tasarlanması ve değerlendirilmesi, *2nd International Balkan Education Congress Search Excellence in Education*. 8-10 October, Edirne: Trakya University.
- Kaltsounis, T. (1987). *Teaching social studies in the elementary school the basics for citizenship*. New Jersey: Englewood Cliffs.
- MEB (2008). İlköğretim 4-8. sınıf öğretim programlarının öğrenme-öğretme süreçlerinde gazete kupürlerinden yararlanma. [http://: ttkb.meb.gov.tr](http://ttkb.meb.gov.tr) adresinden 14 Mart 2008 tarihinde alınmıştır.
- Paykoç, F. (1987). Güncel olaylarla belirli gün ve haftaların öğretimi. B. Özer (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretimi içinde* (44-60). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ünlüer, G. (2008). *Sosyal bilgiler dersinde gazete kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Tekin, H. (2000). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (Gözden Geçirilmiş 17. Baskı). Ankara:Yargı Yayınevi.
- Wilson E. ve diğerleri. Teachers' perspectives on incorporating current controversial issues into the curriculum. *The International Social Studies Forum*, 2 (1), 331-45, 1999. İnternette 24.07.2006 tarihinde EBSCO veri tabanından alınmıştır.